

SEKTÖREL BAZDA SAĞLIK İZLEMİ

İstanbul Meslek Hastalıkları
Hastanesi

Dr. Şule DOKUR
Halk Sağlığı Uzmanı

SUNUMUN İÇERİĞİ

- **İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesi'nde yapılanlar.**
- **İşyeri hekimlerine düşen görevler,**
- **İşe giriş muayeneleri ve periyodik muayeneler**
- **Sektörel bazda risk faktörleri ve yapılması gereken tetkikler**

**İSTANBUL
MESLEK HASTALIKLARI
HASTANESİNDE
NELER YAPILMAKTADIR?**

MESLEK HASTALIKLARI HASTANESİ

LABORATUVARLARINDA YAPILAN TETKİKLER

- Toksikolojik analizler
- Biyokimyasal analizler
- Solunum fonksiyon testleri
- Odyolojik tetkikler
- Radyolojik tetkikler
- Denge testi (kranyokorpografi)
- Elektrofizyolojik testler (EEG, EMG)
- Psikoteknik testler

İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesi Laboratuvarları

- Toksikoloji Lab:** Solvent ve ağır metal tetkikleri
- Biokimya Lab:** Hormon tetkikleri, tümör markırları ve diğer biokimya tetkikleri
- Hematoloji-Bakteriyoloji Lab:** Tam kan, sedim, ayrıntılı portör tetkikleri, hepatit markırları, HIV

Ağır metaller

- Kurşun
- Civa
- Nikel
- Krom
- Bakır
- Çinko
- Kobalt
- Kadmiyum
- Alüminyum
- Mangan vb.

İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesi Toksikoloji Laboratuvarı

Kurşun ile ilgili tetkikler:

- Kanda kurşun, **Çinko Protoporfirin, Protoporfirin IX,**
- İdrarda Kurşun, ALA, Proto porfirin, Porfoblinojen,

İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesi

Toksikoloji Laboratuvarı

Solventlerle ilgili tetkikler: İdrarda

- **Trikloretilen: TCA**
- **Benzen: Fenol, Trans-Trans Mukonik Asit,**
- **Toluen: Hippurik Asit,**
- **Ksilen: O-Kresol,**
- **Stiren: Mandelik Asit,**
- **Hekzan: n-Hekzan, 2-5 Hekzandion,**
- **Metil etil keton: Metil etil keton**

İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesi

Toksikoloji Laboratuvarı

Pestisitlerle ilgili tetkikler:

Organik fosforlu bileşikler için
kanda kolinesteraz aktivitesi
(% 100 ise Normal).

İş Yeri Hekimlerine Düşen Görevler

- Çalışan başına yeterli zamanın ayrılması,
- İşe giriş muayeneleri ve periyodik muayenelerin yapılması, sağlıkla ilgili kayıtların tutulması,
- İşyeri hekiminin, ofis ve üretim alanlarındaki risk faktörlerini tanımlayabilmesi,
- İşyeri hekiminin üretim alanında işleyişlerdeki değişiklikleri takip etmesi ve gerekli risk güncellemelerini gerçekleştirmesi,
- İşyeri hekiminin iş sağlığı ve güvenliği kurulunda doğal üye olması nedeniyle aktif rol alması.

İşverenlerin Yükümlülükleri

Sağlık gözetimi

- (1) İşveren çalışanların, işe girişinde ve işin devamı süresince düzenli aralıklarla sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.
- (2) Yapılan risk değerlendirmesi ile özel koruma önlemleri alınması gereken çalışanlar tanımlanır.

6331 sayılı Kanun kapsamında işe giriş sağlık raporları,

- **Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde çalışacaklar için, işyeri hekiminden veya OSGB’de görevli olan hekimden alınır.**
- ***10’den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli işyerleri için ise, kamu hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alınabilir.”***

Tüberküloz sık karşılaşılan bir enfeksiyon etkenidir. İşe giriş muayenesinde ya da periyodik muayenelerde çekilecek akciğer grafisinde şüpheli bulgular varsa kişinin ileri tetkikleri yaptırılmalıdır (balgam kültürü vb.)

İşe giriş muayenesi

- İşe giriş muayenesinde kişinin sağlık durumuna uygun bir işe yerleştirilmesi amaçlanır.
- Sistemik muayenesi yapılır.
- Geçirdiği rahatsızlıklar ve kronik hastalıkları mutlaka sorgulanmalıdır.
- Kişinin daha önce çalıştığı işyerlerinden kaynaklanan meslek hastalıkları olabilir. Bunu araştırmak için işyeri anamnezi almak yerinde olacaktır.

İş Yeri Anamnezi

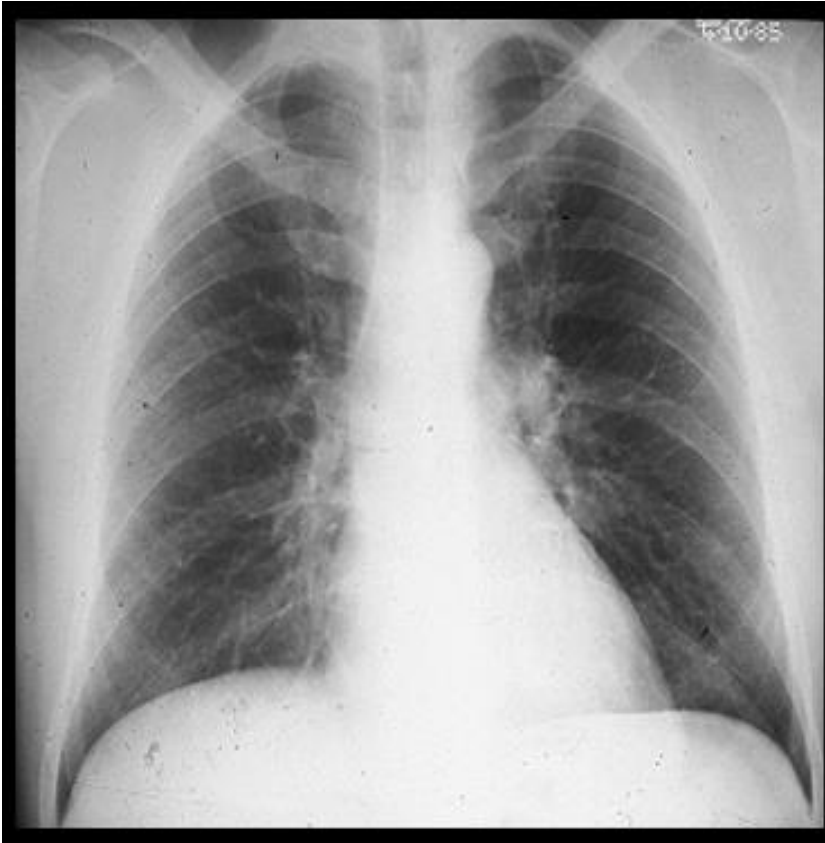
Çalışma Süresi	İşyeri Adı	Çalıştığı Bölüm	Risk Faktörleri
...Yılları Arası	Döküm Fabrikası	Dökümhane	Kurşun Ağır kaldırma Gürültü
...Yılları Arası	Tersane	Raspa-Boya	Silisyum Boya Tiner Gürültü

İşe giriş muayenesinin olmazsa olmazları

- **PA Akciğer Grafisi**
(ILO okuyucusu)
- **Odyo**

BASİT SİLİKOZİS

NORMAL FİLM

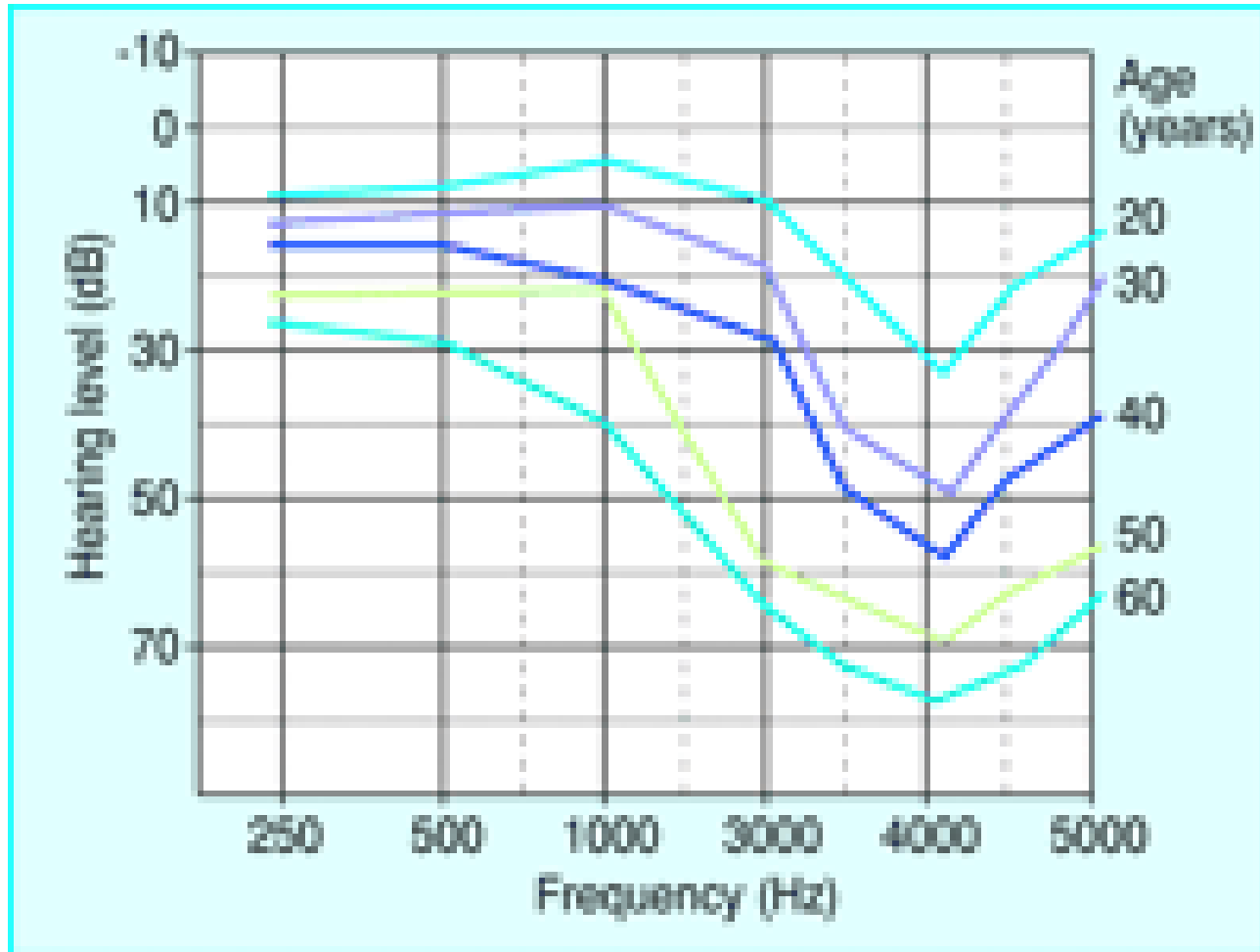
BASİT SİLİKOZİS FİLMİ

Odyo

Gürültüye bağlı işitme kaybının odyometrik karekteristikleri :

Periyodik muayeneler

- Kurşunlu işyerlerinde 3 ayda bir (kan kurşunu bakılarak),
- Diğer işyerlerinde 6 ayda bir.

(Akciğer grafisi ve Odyolojik tetkikin yılda 1 kez yapılması yeterlidir.)

Periyodik muayeneler

Fizik muayene

Laboratuvar muayeneleri

- Hemogram**
- KC ve Böbrek fonksiyon testleri**
- Toksikolojik analizler**

DERİ İŞ KOLU

Risk Faktörleri:

- Krom
- Nikel
- Asitler
- Solventler

DERİ İŞ KOLU

Önerilen Tetkikler:

- Kanda krom
- Kanda nikel
- İdrarda solvent metabolitleri

Krom Maruziyeti Sonucu Oluşan Sağlık Sorunları

Akut:

- İritasyon (göz ve üst solunum yolları)
- Sindirim sistemi bozuklukları (kusma, ishal)
- Kanamalı böbrek hasarı (böbrek yetmezliği ile hastalar kaybedilmektedir)

Krom Maruziyeti Sonucu Oluşan Sağlık Sorunları

Kronik:

- Kuş gözü ülserleri
- Egzematöz dermatitler
- Deride ödem
- Çatlaklar, piyodermi, tırnak düşmeleri

Krom Maruziyeti Sonucu Oluşan Sağlık Sorunları

Kronik:

- Konjuktivit
- Pürülan rinit, septum perforasyonu
- Farenjit, bronşit
- Pnömokonyoz
- Akciğer CA
- Hepatit
- Peptic ulcus ve GIS kanamaları

Nikel Zehirlenme Belirtileri

- 1. Akut:** Genel durum bozukluğu, baş ağrısı, baş dönmesi, bulantı, kusma, epigastrik ağrı, retrosternal ağrı, taşikardi, deride kızarıklık, yaralar, pigmentasyon artışı, öksürük, nefes darlığı, siyanoz, akciğer ödemi (hastalar **solunum yetmezliği** ile kaybedilirler)
- 2. Kronik:** Karaciğer fonks. bozuklukları, psişik bozukluklar, kansızlık, astım krizleri, **akciğer CA**, ürtiker, kontakt dermatit

TEKSTİL İŞ KOLU

Risk Faktörleri:

- Pamuk tozu
- Gürültü

Bisinozis

Pamuk tozunun solunması ile ortaya çıkan astım benzeri bir solunum sistemi hastalığıdır.

Bisinozise neden olan işler

- Çırçır
(pamuğun içindeki farklı maddelerin ayrılması)

Bisinozise neden olan işler

- Hallaç
(balyalanmış olan pamuğun gevşetilmesi)

Bisinozise neden olan işler

- Tarak (en çok bisinozise yol açan bölüm)

Bisinozis

En çok pamuk tozuna bağlı olmakla birlikte keten, kendir ve kenevir işçilerinde de hastalık tablosu ortaya çıkabilir.

TEKSTİL İŞ KOLU

Önerilen Tetkikler:

- Akciğer grafisi,
- SFT
- Odyo

BEYAZ EŞYA SEKTÖRÜ

Risk Faktörleri:

- Erimiş plastik, boya, vernik vb solventler
- Kaynak dumanı
- Metal tozları
- Gürültü

BEYAZ EŞYA SEKTÖRÜ

Önerilen Tetkikler:

- Solvent tetkikleri
- Akciğer grafisi,
- SFT
- Odyo

İNŞAAT SEKTÖRÜ

Risk Faktörleri:

- Yüksekten düşme
- Çimento, taş tozu
- Gürültü

Yüksekte çalışacak kişinin;

Yükseklik korkusu, baş dönmesi, görme kusuru, diyabet, epilepsi, hipertansiyon, denge bozukluğu gibi kronik bir hastalığı olmamalıdır.

Yüksekte çalışacak olanlara periyodik muayeneler; yılda bir kez yapılır.

TEMEL İŞ SAĞLIĞI HİZMETLERİNİN UYGULAMA USÛL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNERGE

- **Yüksekte Çalışmaya Sağlık Açısından Uygunluk Raporu**
- C'CG testi,
- Nöropsikolojik test bataryası (Dikkat Eksikliğinin Tanı ve Teşhisinde Kullanılan Test ve Bataryalar)
- EKG,
- Kreatinin,
- Tam Kan Sayımı (Hemogram)
- AKŞ (Açlık Kan Şekeri),
- Tam İdrar Tahlili,
- Odiogram (işitme testi),
- Solunum Fonksiyon Testi,
- Göz Kırılma Kusuru,
- Akciğer Grafisi,
- Dahiliye, Nöroloji, KBB, Ortopedi, Göz Doktoru, Psikiyatri konsültasyonları sonucu düzenlenecek rapordur.

Yüksekte yapılan işlerde çalışam~~ay~~acaklar;

- a) Kadınlar, 18 yaş altında olanlar, bedensel engelliler,
- b) Kronik hastalar; dolaşım sistemi hastalıkları (Hiper Tansiyon, hipotansiyon, arterioskleroz, kalp ritim bozukluğu, kalp yetmezliği, geçirilmiş miyokard infarktüsü), böbrek hastalıkları, nörolojik hastalıklar (epilepsi), psikiyatrik hastalıklar.
- c) Baş ve boyun travması geçirenler, ilaç, alkol ve uyuşturucu alışkanlığı olanlar, görme bozukluğu, vertigo semptomu olanlar.
- d) Yükseklik korkusu (akrofobi) olanlar.

*Göz muayenesi

- Düzeltmeli veya düzeltmesiz olarak bir gözün görmesi 2/10'dan aşağı, her iki gözün görme toplamı 12/20'den az olanlara
- Silindirik değerlerin toplamı -5 ten ve +3 den daha yukarı değerdeki refraksiyon kusurları olanlara
- Gece körlüğü olanlara
- Ptozis-hemiptozis olanlara
- Diplopi ve paralitik şaşılık olanlara
- Görme alanı defekti olanlara
- Renk körlüğü olanlara silah ruhsatı verilmez. Görmeyi zamanla azaltabilecek (katarakt, makula dejenerasyonu, retinopatiler) hastalığı olanlara yılda bir kez göz muayenesi istenir.

***Silah Ruhsatı için.**

KBB muayenesi

Her iki kulak için ayrı ayrı fısıltıyı 2.5 metreden duymayı engelleyen işitme kaybı olanlara silah ruhsatı verilmez.

*Göz muayenesi

- **(1) Göz muayenesi açısından sürücü belgeleri aşağıda belirtildiği şekilde iki gruba ayrılır;**
- a) Birinci grup: A1, A2, B, F, H.
- b) İkinci grup : C, D, E, G.
- **(2) Görme derecesi, iki gözü olanlarda;**
- a) Birinci grup sürücülerde düzeltmeli veya düzeltmesiz olarak bir gözün görmesi 2/10 dan aşağı olmamak şartıyla her iki gözün görme derecesi toplamı 10/20 olmalıdır.
- b) İkinci grup sürücülerde düzeltmeli veya düzeltmesiz olarak bir gözün görmesi 6/10 dan aşağı olmamak şartıyla her iki gözün görme derecesi toplamı 14/20 olmalıdır.
- c) 10/10 görme: gözlük veya kontakt lensle iyi aydınlık ortamda araçlarından 20 metre mesafeden 79 mm yükseklik x 50 mm genişlikteki şekil veya bir yazıyı okumalarını gerektirir.
- ç) Monoküler sürücülerde görme gücü gören gözde 10/10 olmalıdır.
- d) Gözlerin her ikisi birden kullanılıyor ise;
- Her iki gözde görme gücü toplamı 10 / 20 den daha az olan ve her iki gözün görme derecesi ayrı ayrı en az 0.5 olmayan (sağ göz 0.5 ve sol göz 0.5) sürücü belgesi alamaz.

* SÜRÜCÜLERDE ARANACAK SAĞLIK ŞARTLARI İLE MUAYENELERİNE DAİR YÖNETMELİK

*KBB muayenesi

- a) İşitme normal olmalıdır. Normal kulak hava yolu eşiği 25 dB'den iyi işitmek üzere, diğer kulaktaki kayıp 50 dB olmalıdır.
- b) İşitmesi yukarıda tarif edilenden daha kötü olan olgularda; bir kulağı normal olmak koşuluyla, işitme düzeyi işitme cihazı ile kötü işiten kulakta en fazla 50 dB olmak kaydıyla B ve F sınıfı ehliyet alabilirler; bu kişilerin ticari araç kullanamayacakları ancak; işitme cihazı ile kullanabilecekleri belgelerine işlenir.
- c) İşitme cihazı kullananlar A1, A2, C, D, E, G Sınıfı Sürücü Belgesi alamaz. İşitme cihazı kullandıkları halde B Sınıfı Sürücü Belgesi alanların ticari araç kullanmayacakları belgelerine işlenir.

* SÜRÜCÜLERDE ARANACAK SAĞLIK ŞARTLARI İLE MUAYENELERİNE DAİR YÖNETMELİK

İNŞAAT SEKTÖRÜ

Önerilen Tetkikler:

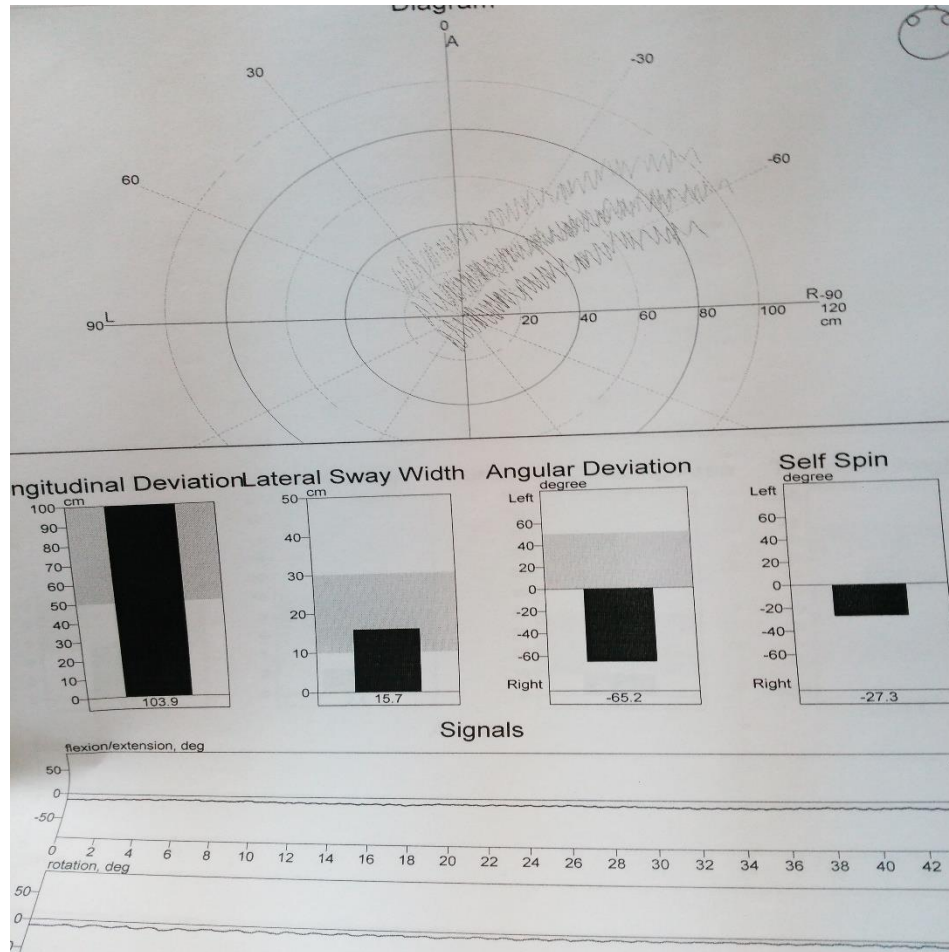
- Denge testi (kraniokorpografi)
- Akciğer grafisi,
- SFT
- Odyo

Denge Testi

Denge Testi Grafiği

Hastanemizde düzenlenen işe giriş raporlarında

Yüksekte ve vardiyalı çalışma konusunda;

- İç Hastalıkları
- Ortopedi,
- Nöroloji
- Psikiyatri
- Göz
- KBB

muayeneleri mutlaka yapılmaktadır.

TEŞEKKÜRLER